

Анотація вибіркової практики: КРАЄЗНАВЧА ПРАКТИКА

Назва: Краєзнавча практика (Вибірковий вид педагогічної практики).

Освітній рівень, спеціальність та програма: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, спеціальність 014 «Середня освіта (Географія)».

Курс, семестр: 3 курс, 6 семестр.

Загальна кількість академічних годин: 210 годин (з них 20 год. підготовчий етап, 150 год. польовий/практичний етап, 40 год. камеральний/підсумковий етап).

Кількість кредитів: 7 кредитів ECTS.

Попередні умови для вивчення: володіння теоретичними знаннями з географії України, фізичної та суспільної географії, етнографії, засад краєзнавства та польових досліджень.

Опис практики: метою практики є формування у здобувачів вищої освіти фахових компетентностей щодо комплексного вивчення природи, населення, історії, культури та господарства рідного краю. Практика спрямована на оволодіння методологією краєзнавчих досліджень, методикою збору й систематизації польових і архівних матеріалів, створенням паспортизованих об'єктів краєзнавчої спадщини та формуванням фондів шкільних і локальних краєзнавчих музеїв.

Основні завдання практики:

- оволодіння методами комплексного географічного та історико-культурного опису досліджуваного регіону;
- збір, фіксація та первинна обробка польових краєзнавчих, ландшафтних та етнографічних матеріалів;
- розробка та паспортизація краєзнавчих об'єктів та пам'яток природи і культури;
- засвоєння методики організації школярів для проведення краєзнавчо-пошукової та науково-дослідницької роботи;
- формування матеріалів для шкільного краєзнавчого музею, куточка чи географічного кабінету.

Зміст практики (Основні розділи):

Розділ 1. Підготовчий та методико-пошуковий етап — інструктажі з БЖД, робота з фондовими, картографічними та літературними джерелами регіону, складання програми краєзнавчого дослідження.

Розділ 2. Польові краєзнавчі дослідження — комплексний опис природних комплексів, вивчення антропогенних змін довкілля, зафіксування місцевих топонімів, пам'яток історії та господарства.

Розділ 3. Систематизація матеріалів та музейна справа — паспортизація краєзнавчих об'єктів, систематизація експонатів, методика організації виставок та шкільних експозицій.

Розділ 4. Камеральний етап — наукова обробка даних, складання підсумкового краєзнавчого звіту та випускання краєзнавчого опису території.

Форми та методи навчання: польові спостереження, картографування, робота з архівами та місцевими фондами, інтерв'ювання, камеральна обробка матеріалів, систематизація колекцій.

Форми організації контролю знань, система оцінювання: контроль здійснюється за 100-бальною шкалою ECTS. Оцінюється виконання завдань польового етапу (40 балів), оформлення щоденника та звіту з додатками (30 балів), поточна дисципліна (10 балів) та публічний захист матеріалів практики (20 балів).

Мова викладання: українська.

Основна література

1. Реєнт О. П. (ред.). *Основи краєзнавства : підручник для студентів закладів вищої освіти*. Вид. 2-ге, доп. Київ, 2019. 376 с.
2. Олішевська Ю. А. *Шкільне географічне краєзнавство : навчальний посібник*. Київ : ФОП Кравченко, 2020. 175 с.
3. Павловська Т. С., Бенедюк В. В., Григоров'єва Н. В. *Географічне краєзнавство в закладах загальної середньої освіти : навчальний посібник*. Луцьк, 2023.
4. Прокопчук В. С. *Шкільне краєзнавство : навчальний посібник*. Київ : Кондор, 2011. 338 с.

5. Корнус А. О., Корнус О. Г., Данильченко О. С., Король О. М., Луценко С. В. *Навчальна практика з географічних дисциплін : навчально-методичний посібник* / за ред. А. О. Корнуса. Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2025. 152 с.
6. Геренчук К. І., Раковська Е. М., Топчієв О. Г. *Польові географічні дослідження*. Київ : Вища школа, 1975. 248 с.

Додаткова література

7. Мариняк Я. О. *Географічне краєзнавство та методика його викладання : навчально-методичний посібник*. Тернопіль, 2003. 63 с.
8. Крачило М. П. *Краєзнавство і туризм : навчальний посібник*. Київ : Вища школа, 1994. 191 с.
9. Рутинський М. Й., Стецюк О. В. *Музеєзнавство : навчальний посібник*. Київ : Знання, 2008. 428 с.
10. Бортник С. Ю., Погорільчук Н. М., Ковтонюк О. В. *Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів : навчальний посібник*. Київ : Прінт-сервіс, 2015. 165 с.